

PRIM MINISTRU

560/2020/

25. 6. 2020

1102
DATA 07.06.2020

Doamnă președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ*, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011*, inițiată de domnul deputat UDMR Szabo Odon împreună cu un grup de parlamentari PNL, USR, PSD, UDMR și Minorități Naționale (Plx. 400/2020, L. 560/2020).

I. Principalele reglementări

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, propunându-se, în principal:

- asigurarea finanțării de bază pentru învățământul alternativ acreditat, acoperind integral costurile cu salariile pentru învățământul profesional, liceal și postliceal acreditat, de stat, particular și confesional (art. I, pct. 1);

- stabilirea posibilității organizării în regim simultan de formațiuni de studiu în învățământul preuniversitar din mediul rural, precum și acordarea unui spor de 25% din salariul de bază personalului didactic din învățământul preuniversitar cu formă de învățământ simultan (art. I, pct. 8);

- stabilirea formațiunilor de studiu pentru instruirea practică și pregătirea de specialitate din învățământul profesional și dual și pentru clasele din învățământul profesional și dual (art. I, pct. 9);

- introducerea bacalaureatului diferențiat (art. I, pct. 12 și pct. 13);

- introducerea învățământului dual și în universități (art. I, pct. 17-28);

- modificări în norma didactică (art. I, pct. 29-36), între care includerea unui modul special pentru însușirea competențelor de predare în regim simultan, respectiv eliminarea discriminării care apare între cadrele didactice și cele de conducere îndrumare și control, referitor la reducerea normei de predare cu 2 ore;

- includerea cheltuielilor bugetare generate de aplicarea inițiativei legislative în *Legea bugetului de stat* (art. IV).

II. Observații

1. La art. I pct. 1 din inițiativă, se propune ca statul să asigure finanțarea de bază și pentru învățământul alternativ acreditat, conform convențiilor de parteneriat semnate de Ministerul Educației cu organizațiile educaționale.

Precizăm că învățământul alternativ acreditat, aprobat prin *Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5571/2011 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a învățământului preuniversitar alternativ*, conține aspecte privind modul de organizare și funcționare al acestuia. Astfel, la art. 21 alin. (1) din Anexa 1 a Ordinului menționat anterior, se prevede că statul asigură finanțarea de bază pentru toți preșcolarii și pentru toți elevii din învățământul alternativ acreditat, primar, gimnazial, profesional și liceal de stat și particular acreditat, iar la alin. (3), se precizează că finanțarea de bază și finanțarea complementară se realizează pe baza contractului de management, încheiat conform prevederilor art. 106 din *Legea nr. 1/2011*.

Inițiativa legislativă este redundantă, deoarece, în prezent, alternativele educaționale sunt finanțate de la bugetul de stat prin finanțarea de bază. Conform art.1 alin (3) din *Hotărârea Guvernului nr. 72/2013¹*, „Costul standard per elev/preșcolar pentru cheltuielile prevăzute la alin. (2) se determină pentru fiecare nivel de învățământ, filieră, profil, specializare/ domeniu, în funcție de numărul de elevi/preșcolari, de limba de predare, de alți indicatori specifici de învățământ și de mediul urban/rural.”

Introducerea în mod expres a finanțării alternativelor educaționale nu se justifică și prin prisma faptului că dă naștere la situații de discriminare

¹ privind aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per elev/preșcolar și stabilirea finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat, care se asigură din bugetul de stat, din sume defalcate din T.V.A. prin bugetele locale, pe baza costului standard per elev/preșcolar, cu modificările și completările ulterioare

între furnizorii de educație, printr-o dublă finanțare pentru furnizorii care desfășoară învățământ alternativ.

De asemenea, introducerea sintagmei „*elevii din învățământul general obligatoriu*” este mai restrictivă decât prevederea în vigoare în prezent.

Drept urmare, propunerea de modificare a art. 9 alin (2) nu poate fi susținută, aceasta încălcând normele de tehnică legislativă, fiind lipsită de predictibilitate.

2. Referitor la art. I pct. 2 al inițiativei ce vizează modificarea art. 9 alin. (5) din lege, semnalăm faptul că nu este corelată cu prevederile în vigoare, deoarece, pe de o parte, prevederile art. 5 alin. (2) din *Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*, reglementează: „(2) *Orice modificare sau completare a prezentei legi intră în vigoare începând cu prima zi a anului școlar, respectiv universitar următor celui în care a fost adoptată prin lege*”, iar, pe de altă parte, trebuie avut în vedere și aspectul că elevii beneficiază de mobilitate școlară (transfer între unitățile de învățământ) și în timpul anului școlar, astfel că resursa financiară trebuie să urmeze elevul și în cazul transferului elevului în timpul anului școlar.

3. În ceea ce privește art. I pct. 3 al inițiativei legislative care are ca obiect modificarea art. 25 alin (6) din lege, arătăm că, potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, cu modificările și completările ulterioare*, Ministerul Educației a preluat activitatea și structura Autorității Naționale de Formare Profesională Inițială în Sistem Dual din România.

Structura Guvernului, astfel cum este reglementată prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019*, nu poate fi schimbată prin modificarea *Legii nr.1/2011*, lege organică care reglementează funcționarea întregului sistem de învățământ, motiv pentru care propunerea de modificare nu se justifică.

4. Referitor la art. I pct. 4 din inițiativa legislativă, care vizează modificarea art. 27 alin. (6) din lege, apreciem că utilizarea sintagmei „*educația timpurie antepreșcolară, preșcolară*” nu este necesară, având în vedere prevederile art. 22 alin. (1) din *Legea nr. 1/2011*, care fac mențiunea expresă că educația timpurie este alcătuită din nivelul antepreșcolar (0-3 ani) și învățământul preșcolar (3-6 ani). Astfel, sintagma „*educație timpurie*” înglobează cele două tipuri de învățământ.

Conform art. III alin. (2) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2020 privind unele măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene*, cupoanele sociale prevăzute la art. 27 alin. (6) din *Legea nr. 1/2011* nu se acordă până la data de 31 decembrie 2021, motiv pentru care propunerea de modificare nu se justifică.

5. Referitor la art. I pct. 5 al inițiativei legislative, potrivit căreia art. 27 se completează cu un nou alineat, alin. (6¹), apreciem că această măsură ar conduce la o dublă reglementare, având în vedere prevederile existente la art. 27 alin. (6) din *Legea nr. 1/2011*.

Totodată, o astfel de reglementare contravine art. 16 alin. (1) din *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată*.

6. În ceea ce privește pct. 6 al inițiativei referitor la modificarea alin. (1) al art. 28 din lege, subliniem faptul că sintagma „*având în vedere nevoile comunității*” este redundantă, intenția legiuitorului fiind încă de la început de a oferi posibilitatea organizării învățământului preșcolar în funcție de nevoile comunității și neclară, deoarece nu se precizează care sunt nevoile comunității.

7. Referitor la art. I pct. 7 al inițiativei referitor la modificarea alin. (2) și (3) ale art. 33 din lege, precizăm că această măsură nu se justifică, întrucât, potrivit art. 8 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, Ministerul Educației și Cercetării a preluat activitatea și structura Autorității Naționale de Formare Profesională Inițială în Sistem Dual din România, aceasta devenind direcție de specialitate cu atribuții în acest sens.

8. În legătură cu art. I pct. 8 al inițiativei legislative, completarea art. 63, cu trei alineate noi, alin. (1¹), (1²) și (1³), în sensul stabilirii numărului de elevi la clasele la care învățământul se organizează în regim simultan, în unitățile școlare din mediul rural, nu se justifică, în contextul în care prevederile acestui articol au fost modificate succesiv în 2013, 2016, 2018, 2019 și 2020, ultimele modificări și completări ale acestor prevederi fiind aprobate prin *Legea nr. 185/20.08.2020*.

În realitate, aceste modificări sunt o excepție de la regula prevăzută la alin.(1) a art. 63, excepție deja reglementată la alin. (3) astfel: „(3) În situații excepționale, formațiunile de preșcolari sau de elevi pot funcționa

sub efectivul minim sau peste efectivul maxim, cu aprobarea consiliului de administrație al inspectoratului școlar, pe baza unei justificări din partea consiliului de administrație al unității de învățământ care solicită exceptarea de la prevederile alin. (1).”

Totodată, stabilirea unor drepturi salariale pentru cadrele didactice presupune un impact financiar care nu a fost estimat și nu se poate face decât prin legea salarizării.

Inițiativa legislativă conduce la majorarea numărului de clase/grupe și, implicit, la majorarea numărului de norme didactice de predare, ceea ce implică și un impact bugetar substanțial, dar și noi angajări de cadre didactice, în condițiile în care în unele județe deja există discipline cu deficit de personal. Totodată, completarea cu prevederile unor noi alineate, alin.(1¹), (1²), (1³) este și discriminatorie, raportat la mediul în care se desfășoară procesul educațional.

Drept urmare, propunerea de modificare nu poate fi susținută, aceasta încălcând normele de tehnică legislativă.

9. Referitor la pct. 9 și 10 din inițiativa legislativă, care se referă la amendarea art. 63 alin. (1) lit. e²) și e³), respectiv la completarea art. 63 cu un nou alineat, alin. (4), ne menținem argumentele prezentate la punctul 8.

10. În ceea ce privește pct. 11 din inițiativa legislativă, potrivit căruia la art. 65 se introduce un nou alineat, alin. (1¹), prin care se propune introducerea unui principiu, respectiv, principiul adaptabilității curriculumului național și programei școlare, precizăm că, potrivit art. 64 alin. (2) din cadrul *Legii nr. 1/2011*, „*Curriculumul național reprezintă ansamblul coerent al planurilor-cadru de învățământ și al programelor școlare din învățământul preuniversitar*”. În consecință, programele școlare sunt parte a curriculumului național și nu un element diferit de acesta.

Legea nr. 1/2011 include principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia, iar actualele principii didactice/pedagogice includ principiul accesibilității cunoștințelor sau respectării particularităților de vârstă, precum și principiul individualizării și diferențierii învățării, care sunt avute în vedere la realizarea curriculumului național.

Propunerile referitoare la realizarea temei pentru acasă nu pot face obiectul unei legi organice. Apreciem că prevederi de acest tip pot constitui, cel mult, obiectul unei legislații/reglementări secundare, subsecvente *Legii educației naționale nr. 1/2011*.

11. Referitor la pct. 12 și 13 din inițiativa legislativă, ce vizează propunerile de modificare ale art. 77 alin. (4) și de completare cu patru noi

alineate, alin.(4¹) - (4⁵), arătăm că acestea au în vedere modificarea examenului național de bacalaureat sub forma a două tipuri de bacalaureat: cu nivel ridicat și cu nivel standard.

Menționăm că textele propuse la punctele 12 și 13 sunt neclare, superficial formulate, astfel încât punerea lor în aplicare nu este posibilă.

Astfel, alin. (4⁴) al art. 77 propus spre modificare extinde dreptul elevilor de a se înscrie la bacalaureat oricând, în condițiile în care aceștia sunt cei care aleg tipul de bacalaureat pe care doresc să îl susțină.

Precizăm că, prin propunerile formulate la pct. 12, practic nu se instituie două tipuri de bacalaureat, ci se propune numai o diferențiere legată de dificultatea itemilor concepuți, în cadrul subiectelor de bacalaureat. Această diferențiere există însă și în prezent pentru o parte a probelor scrise, fiind realizată, în funcție de filiere, profiluri, specializări, respectiv în funcție de numărul de ore/săptămână dedicate disciplinei respective, conform programelor școlare și de bacalaureat, în vigoare.

De asemenea, aceste propuneri au fost făcute fără a exista un studiu de impact, o fundamentare temeinică a posibilității de organizare a examenului de bacalaureat.

Totodată, referitor la propunerile care vizează probele examenului de bacalaureat, acestea sunt redundante, inițiatorii propun aceleași probe incluse în cadrul *Legii nr. 1/2011*. Singura diferență apare la proba E, unde pentru profilul real din filiera teoretică, la proba (ii), probă transdisciplinară din științe: fizică, chimie, biologie este inclusă suplimentar și informatica.

Apreciem că includerea acesteia, în cadrul unei probe scrise, alături de fizică, chimie, biologie nu se justifică, având în vedere faptul că proba D vizează exclusiv o evaluare a competențelor digitale ale tuturor absolvenților de liceu.

Referitor la art. I pct. 12 din inițiativă, arătăm că în *Expunerea de motive* sunt oferite doar informații generice cu privire la o astfel de măsură: existența unor propuneri atât din partea miniștrilor educației, cât și din partea federațiilor sindicale din învățământ; împraturarea că bacalaureatul diferențiat a fost implementat și „*dă roade în multe țări ale Uniunii Europene*”, etc.

Deși reprezintă mai degrabă o opțiune de politică legislativă educațională, apreciem că instituirea unui bacalaureat diferențiat poate conduce la o diminuare considerabilă a standardului de calitate ce trebuie atins în sistemul de învățământ, cu reverberații la nivelul întregii societăți, pe termen mediu și lung.

Sub această rezervă, formulăm următoarele observații punctuale:

a) considerăm că nu se face o delimitare clară între cele două tipuri de bacalaureat, din perspectiva conținuturilor programelor de examen (la nivel

general) și în special a efectelor diferite pe care diploma de bacalaureat le produce pentru fiecare tip de bacalaureat;

b) raportat la caracterul oficial al limbii române, consacrat de art. 13 din Constituție, apreciem că, în forma propusă textul art. 77 alin. (4¹) lit. d), este vulnerabil și din perspectiva principiului fundamental al nediscriminării, întrucât se instituie un tratament diferențiat între elevi, fără să existe o motivare obiectivă și rațională.

Observația este valabilă, *mutatis mutandis*, și pentru pct. 37 și 38 din propunere.

c) apreciem că drepturile instituite în beneficiul elevilor care au susținut examenul național de bacalaureat cu nivel ridicat ar trebui să se circumscrie ariei educaționale; or, dreptul preconizat la art. 77 alin. (4⁵) lit. d), respectiv „*susținerea fără nicio taxă a examenului pentru obținerea permisului auto*”, excedează acestui perimetru.

d) La art. I pct. 13 referitor la modificarea art. 77 alin. (4⁵) lit. g) din lege, se propune acordarea unui premiu de 10.000 lei de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației și Cercetării, pentru cei care au promovat cu cel puțin nota 9,50 examenul de bacalaureat național cu nivel ridicat.

Considerăm că aplicarea măsurilor propuse generează un impact suplimentar asupra cheltuielilor bugetului general consolidat.

În acest context, menționăm că Guvernul are obligația de a conduce politica fiscal-bugetară în mod prudent pentru a gestiona resursele, obligațiile bugetare și riscurile fiscale, iar adoptarea inițiativei legislative ar influența negativ ținta de deficit bugetar asumată în anul 2021 de 7% din PIB, stabilitatea macroeconomică și ratingul de țară în relația cu organismele financiare internaționale.

Pe cale de consecință, nu pot fi susținute inițiative legislative care conduc la majorarea cheltuielilor bugetului de stat și care nu au măsuri de compensare a acestor creșteri.

12. Referitor la art. I pct. 14 din inițiativa legislativă, arătăm că modificările alin. (3) și (5²) ale art. 104 din lege, constând în înlocuirea sintagmei „*elev*” din cadrul expresiei „*numărul de elevi*”, cu sintagma „*elev/preșcolar/antepreșcolar*” nu se justifică.

În forma aflată în vigoare, sintagma „*numărul de elevi*” este folosită cu sens generic, ea neavând influență asupra modalității de stabilire a costului standard.

13. Considerăm că nu se justifică introducerea alin. (2¹), de la art. I pct. 15 din propunerea legislativă, referitor la posibilitatea ca acele

cheltuieli prevăzute la lit. a), b), i), j) și k) ale alin. (2) (finanțarea complementară) să fie finanțate și din bugetele locale ale județelor, întrucât la alin. (4) al art. 111 din *Legea nr. 1/2011*, se prevede că autoritățile administrației publice locale hotărăsc alocarea de fonduri, din veniturile proprii ale acestora, ca participare la finanțarea de bază și ca finanțare complementară a unităților de învățământ preuniversitar de stat.

În opinia noastră, această soluție poate pune în discuție afectarea principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din *Constituție*.

Prin *Decizia nr. 442/2015*², Curtea Constituțională a reținut următoarele: „*regimul general al autonomiei locale privește organizarea, funcționarea, competențele și atribuțiile, precum și gestionarea resurselor care, potrivit legii, aparțin comunei, orașului, municipiului sau județului, după caz, de către autoritățile administrației publice locale, autorități care soluționează și gestionează, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii.*”

Totodată, completarea este redundantă, deoarece, la alin. (2) al art. 105 se prevede că: „*Finanțarea complementară se asigură din bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale de care aparțin unitățile de învățământ preuniversitar și din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, aprobate anual prin legea bugetului de stat cu această destinație, pentru următoarele categorii de cheltuieli (...)*”

Pentru claritatea reglementării, era necesar a se preciza care sunt „*cazurile excepționale*” la care se face referire în propunerea legislativă.

14. Referitor la art. I pct. 14 din inițiativa legislativă care vizează modificarea alin. (2) al art. 112 din lege, considerăm că aceasta nu se justifică, nefiind necesară precizarea destinației cu care sunt folosite terenurile și clădirile unităților de învățământ antepreșcolar și preșcolar, deoarece din organizarea textului de lege rezultă destinația acestora și imposibilitatea folosirii spațiilor de învățământ în alte scopuri.

15. În legătură cu pct. 17 al inițiativei legislative, considerăm că nu se justifică modificarea alin. (1) al art. 114 din lege, având în vedere faptul că învățământul superior dual face parte din învățământul superior, desfășurându-se în cadrul instituțiilor de învățământ superior.

² ...referitoare la obiecția de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru modificarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, publicată în *Monitorul Oficial al României, Partea I*, nr. 526 din 15 iulie 2015

16. Referitor la art. I pct. 18 privind introducerea unui nou alineat, alin. (3¹) la art. 114 din lege, menționăm că propunerea legislativă nu prezintă impact asupra organizării sistemului de învățământ superior.

17. În ceea ce privește art. I pct. 19 din inițiativa legislativă, prin care se introduc trei alineate noi la art. 114, alin. (6)-(8), în sensul enumerării caracteristicilor învățământului dual, precum și cerințele acestuia, având în vedere prevederile art. 8 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019* conform căreia Ministerul Educației și Cercetării a preluat activitatea și structura Autorității Naționale de Formare Profesională Inițială în Sistem Dual din România, apreciem că se impunea modificarea alin.(8) al art. 114.

18. În legătură cu art. I pct. 20 al inițiativei legislative, conform căruia se introduce o nouă literă, lit. k¹), la alin (1) al art. 118 din lege, apreciem că propunerea legislativă nu prezintă impact asupra organizării sistemului de învățământ superior.

19. Referitor la art. I pct. 21 din inițiativa legislativă, care vizează introducerea după alin. (4) al art. 119 a unui nou alineat, alin. (5), apreciem că măsura propusă nu prezintă impact asupra organizării sistemului de învățământ superior.

20. Față de măsurile propuse la art. I pct. 22 din inițiativa legislativă, precizăm că un tip de program de studii/un nivel de calificare universitară are un act de studii bine definit. De aceea, nu pot exista două acte de studii pentru un același program de studii: diplomă (de licență, master, doctorat) - pentru învățământul superior existent și certificat de calificare profesională. Pentru aceste considerente, măsurile propuse nu pot fi susținute.

21. În ceea ce privește art. I pct 23 din inițiativa legislativă prin care se introduce un nou alineat, alin. (9) la art. 222, considerăm că se impunea modificarea alin. (9) al art. 222 în concordanță cu prevederile art. 8 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 68/2019*.

22. În ceea ce privește art. I pct. 24, 25 și 26 din inițiativa legislativă, măsurile propuse nu prezintă impact asupra organizării sistemului de învățământ superior.

23. Referitor la art. I pct. 27 din inițiativa legislativă, precizăm că propunerea legislativă introduce un procent pentru partea teoretică și pentru

cea practică, ceea ce contravine legislației în vigoare care stipulează că standardele de calitate pentru învățământul superior sunt elaborate și aplicate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, instituție independentă în raport cu Ministerul Educației.

Drept urmare, măsura propusă nu este corelată cu prevederile în vigoare, generând paralelism legislativ.

24. În legătură cu art. I pct. 28 din inițiativa legislativă, precizăm că propunerea legislativă încalcă prevederile *Legii nr. 24/2000*, generând o dublă reglementare, deoarece învățământul dual nu poate funcționa decât în cadrul unei facultăți, iar modalitatea de alegere a membrilor Consiliului facultății este deja reglementată de prevederile art. 207 alin. (5) din *Legea nr. 1/2011*.

25. Considerăm că propunerile formulate la art. I pct. 29 și 30 din inițiativa legislativă au caracter redundant, aceeași ipoteză de reglementare regăsindu-se la alin.(1) și alin.(2) ale art. 236 din lege.

26. În legătură cu art. I pct. 31 din inițiativa legislativă, apreciem că funcția de „profesor pentru educație timpurie” excede cadrului legal, nefiind prevăzută în Clasificarea Ocupațiilor din România.

De asemenea, la pct. 31 și pct. 36 ale art. I din inițiativa legislativă, prevederile prin care se propun stabilirea normei didactice în educația timpurie, respectiv reducerea normei didactice cu 2 ore săptămânal, fără diminuarea salariului pentru personalul didactic de conducere, îndrumare și control, precum și remunerarea activității acestora în regim de plată cu ora sau cumul de norme doar după efectuarea normei complete, conduc la influențe financiare suplimentare asupra cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat, prin majorarea numărului de ore plătite pentru personalul existent sau angajarea altor cadre didactice pentru acoperirea acestora.

Astfel, precizăm că, prin *Legea nr. 238/2019 pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2020*, a fost aprobat plafonul nominal al cheltuielilor de personal ale bugetului general consolidat pentru anul 2020, atât pe total, cât și pe bugete componente.

De asemenea, subliniem că, potrivit prevederilor alin. (5) de la art. 26, coroborate cu cele ale art. 29 alin. (1) lit. g) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată*, nivelul nominal al cheltuielilor totale și de personal ale bugetului general consolidat reprezintă limite obligatorii care nu pot fi depășite.

27. Considerăm că măsurile propuse la art. I pct. 32 din inițiativa legislativă nu se justifică, întrucât în lege sunt prevăzute condițiile de studii pentru ocuparea funcțiilor didactice, iar dobândirea acestor competențe în context informal nu poate conduce la ocuparea unei funcții didactice.

Luând în considerare diferențele salariale dintre funcțiile didactice menționate anterior și funcțiile de profesor pentru educația timpurie, profesor pentru învățământul primar, profesor de instruire practică și profesor antrenor, propunerea implică cheltuieli suplimentare de personal, pe care bugetul de stat actual nu le-ar putea susține.

Cadrele didactice încadrate în funcția de institutor/institutoare își pot echivala pe baza ECTS/SECT, învățământul universitar de scurtă durată, realizat prin colegiul cu durata de 3 ani sau institutul pedagogic cu durată de 3 ani, cu ciclul I de studii universitare de licență, conform prevederilor art. 149 alin. (3) din *Legea nr. 1/2011* și în baza acestei echivalări se pot încadra ulterior în funcția didactică de profesor pentru învățământul preșcolar sau de profesor pentru învățământul primar.

Având în vedere că funcțiile didactice fac parte din profesiile reglementate, competențele nu pot fi dobândite în context non-formal/informal.

Menționăm că aceleași argumente sunt avute în vedere și la propunerile formulate la art. I pct. 33 din inițiativa legislativă.

28. Referitor la art. I pct. 34 din inițiativa legislativă, precizăm faptul că funcția de asistent educațional nu este reglementată de dispozițiile art. 249 din *Legea nr. 1/2011*, prevederea propusă nefiind corelată cu aceste prevederi.

29. În legătură cu art. I pct. 35 din inițiativa legislativă, arătăm că enumerarea propusă prin proiect conține reglementări de ordin secundar, care nu își găsesc locul într-un act normativ de nivelul legii organice, motiv pentru care textul propus nu se poate susține.

30. Alin (3), (4), (5) și (6) ale art. 262 (pct. 36 din inițiativă) se modifică în sensul modificării normei didactice de predare – învățare - evaluare și de instruire practică și de evaluare curentă a antepreșcolarilor, preșcolarilor și a elevilor în clasă, precum și pentru personalul didactic de predare, conducere, îndrumare și control cu o vechime în învățământ de peste 25 de ani, cu gradul didactic I, care beneficiază de reducerea normei didactice cu 2 ore săptămânal, fără diminuarea salariului.

Precizăm că impactul financiar estimat anual, referitor la reducerea normei didactice pentru personalul didactic de conducere, îndrumare și control, este de circa 178 milioane lei/an. Sumele constituie efort financiar suplimentar de la bugetul de stat, pentru care trebuie asigurată sursa de finanțare.

Reducerea numărului de ore pentru învățământul primar de la 20 de ore la 15-17 ore, așa cum propun inițiatorii, ar produce impact financiar anual de circa 290 milioane lei.

31. În ceea ce privește măsurile propuse la art. I pct. 37 și 38 din inițiativa legislativă, considerăm că acestea încalcă prevederile *Legii nr. 24/2000*, în ceea ce privește coerența normei juridice. Acestea cuprind reglementări de ordin secundar, care nu își găsesc locul într-un act normativ de nivelul legii organice.

32. La art. I pct. 39 din inițiativa legislativă, se preconizează introducerea unui nou articol, art. 366, potrivit căruia toate actele normative infra-legale „*aprobate prin ordin de ministru sau alte acte administrative emise de Ministerul Educației și Cercetării prin structurile proprii și cele subordonate*” ale căror prevederi contravin „*spiritului sau literei prezentei legi se consideră nule de drept*”.

În forma propusă, apreciem că această dispoziție are caracter ambiguu, fiind de natură să genereze arbitrariu și interpretări subiective în procesul de aplicare. Sunt nesocotite astfel exigențele de claritate și precizie a normei juridice, existând riscul apariției unor vicii de neconstituționalitate în raport cu prevederile cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legitim în componenta sa privind claritatea și previzibilitatea³.

³ Constituția consacră principiul respectării obligatorii a legii, dar, pentru a putea fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în mod constant, în jurisprudența sa, că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre care previzibilitatea, ceea ce presupune că trebuie să fie suficient de precis și de clar pentru a putea fi aplicat. Astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate – care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist – să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat (deciziile Curții Constituționale nr. 1 din 11 ianuarie 2012 și nr. 146 din 12 martie 2015). În același sens, este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Wingrove împotriva Regatului Unit, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza Leempoel & S.A. Ed. Cine Revuie împotriva Belgiei, paragraful 59). Așadar, previzibilitatea și predictibilitatea unei norme presupun că destinatarul acesteia are reprezentarea aspectelor în funcție de care este obligat să își modeleze conduita.

33. Considerăm că propunerile de la art. I pct. 39 și art. II din inițiativa legislativă nu se justifică, deoarece reprezintă o dublă reglementare, reluând prevederile art. 13 și 14 din *Legea nr. 24/2000* în sensul că un proiect de act normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel, cu care se află în conexiune; nu poate depăși limitele competenței instituite prin acel act și nici nu poate contraveni principiilor și dispozițiilor acestuia.

34. Art. III și IV din inițiativa legislativă reprezintă dublă reglementare, acestea reluând, într-o altă formă, prevederile art. 5 alin.(2) din *Legea nr. 1/2011*, respectiv art. 11 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.

Cu stimă,

Florentin Vasile CÎȚU

PRIM-MINISTRU

Doamnei senator Anca Dana DRAGU
Președintele Senatului României